

[Žmogaus kova prieš valdžią - tai atminties kova prieš užmaršumą](#) :: Your Favorite Site

Pornografija Lietuvoje ir pasaulyje. Pornografijos draudimas Lietuvoje negalioja

Pornografija Lietuvoje yra draudžiama, jos reklama – taip pat. Visuomenės informavimo įstatymo 19 straipsnio 4 punktą nusako, kad neskelbtina (draudžiama) informacija yra ta, kuria platinama, propaguojama ar reklamuojama pornografija,

taip pat propaguojamos ir (ar) reklamuojamos seksualinės paslaugos, išskrypimai.LR BK XLIV SKYRIUS: NUSIKALTIMAI IR BAUDŽIAMIEJI NUSIŽENGIMAI DOROVEI309 straipsnis. Disponavimas pornografinio turinio dalykais1. Tas, kas turėdamas tikslą platinti pagamino ar įsigijo arba platino pornografinio turinio dalykus,baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.2. Tas, kas pagamino, įsigijo, laikė, demonstravo, reklamavo arba platino pornografinio turinio dalykus, kuriuose vaizduojamas vaikas arba asmuo pateikiamas kaip vaikas,baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.3. Tas, kas turėdamas tikslą platinti pagamino ar įsigijo arba platino didelį kiekį pornografinio turinio dalykų, kuriuose vaizduojamas mažametis vaikas,baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.4. Tas, kas demonstravo ar reklamavo pornografinio turinio dalykus, padarė baudžiamąjį nusižengimą irbaudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.5. Už šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.Bet štai, užsisakę TEO skaitmeninę televiziją, vartotojai ne savo noru verčiami rinktis kanalą, kuris, pagal laisvąją enciklopediją Vikipediją, „siūlo erotinę pornografiją, pritaikytą vyrų giminės hetero-auditorijai. Tai – kito kanalo, rodančio „kietąją“ pornografiją, filialas.” Didžiausias pasityčiojimas, kad šią įstatymu draudžiamą produkciją yra verčiami įsigyti TEO skaitmeninės televizijos vartotojai, panūdę matyti... kultūros kanalą „Mezzo“. Antanas Bubnelis, TEO televizijos komunikacijos vadovas, paneigė informaciją apie bendrovės platinamą pornografiją – esą taip nėra ir negali būti, nes pornografijos propaganda Lietuvoje yra draudžiama.A. Bubnelis tikina, kad teikiamos skaitmeninės televizijos paslaugos „Interaktyvioji GALA“ klientai šiuo metu gali matyti du erotinio turinio kanalus suaugusiems: „Playboy TV“ ir „Blue Hustler“. Šie kanalai yra apsaugoti PIN kodu, tokiu būdu užtikrinama galimybė riboti tokios viešosios informacijos pasiūlą nepilnamečiams...Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas numato, kad erotinio pobūdžio turinys be papildomų apsaugos priemonių (pavyzdžiui, PIN kodo) gali būti rodomas tik vėlai vakare ir naktį.Norėčiau atkreipti dėmesį, jog terminai „erotika“, „pornografija“ ir atitinkamai angliškai „erotic content“, „pornography“ ir „adult content“ nėra visiškai tapatūs. Skirtingose šalyse, o ypačingai skirtingose kultūrose, šie terminai suprantami labai skirtingai. Net ir lietuvių kalboje, taip pat ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, sudėtinga rasti konkrečių apibrėžimų, leidžiančių vienareikšmiškai priskirti kanalus bei filmus vienai ar kitai kategorijai.Nepaisant šios lingvistinės problematikos, TEO laikosi reikalavimų, numatančių jog pornografinį turinį Lietuvoje rodyti draudžiama“, - sakė A. Bubnelis.Pamėginome pasiaiškinti, kaip valstybei sekasi kontroliuoti pornografijos draudimą. Kodėl daug kam yra neįdomūs argumentai atsakant į klausimus apie pornografiją?Vieniems – pornografija, kitiems – erotikaŽodis „pornografija“, daug kam rėžiantis ausį, reiškia nepadoraus turinio rašinius, piešinius, fotografijas, filmus, vaizduojančius erotines aistras. Vieniems šitas žodis siejasi su baisia gėda, kitiems – su reginiu ir pramoga, treitiems – su verslu, kuris yra labai pelningas. Pavyzdžiui, manoma, kad kasmet amerikiečiai iššvaisto tokiai žmogų žeminančiai produkcijai iki 10 milijardų dolerių. Kitų teigimu, sumos yra kelis kartus didesnės.Mokslininkai, psichologai ir neurofizikai nustatė, kad pornografija žmogaus smegenis veikia kaip narkotikai ir daug stipriau negu prievartos ir smurto vaizdai. Garsus sociologas W.L.Marshallas išsiaiškino, kad beveik pusė prievartautojų prieš nusikaltimą stebėjo pornografinius vaizdus. Vis dėlto didžiausią poveikį pornografija daro vaikams ir paaugliams. Šveicarijos mokslininkų tyrimai parodė, kad devyni iš dešimties vaikų nuo 8 iki 16 metų, ruošdami pamokas, žiūri pornografinius filmus.Be to, beveik visada, nagrinėjant pornografijos klausimą, kyla esminis klausimas – kas yra pornografija, o kas – erotika? Linas Slušnys, Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pirmininkas, VŠĮ „Lions Quest Lietuva“ direktorius, aiškindamas, kas – pornografija, o kas – jau ne, negalėjo pridurti nieko daugiau negu yra apibrėžta įstatyme. Kaip vaikų psichiatras, L.Slušnys būtų griežtesnis erotikos apibrėžimui: „Nors viskas priklauso nuo požiūrio.Vienas asmuo, žiūrėdamas tą pačią nuotrauką, sakys, kad tai yra jau pornografija, kitas – erotika. Tačiau pornografijai priskiriami tie kūriniai, kuriuose atvirai rodomi lytiniai organai ir (arba) yra tam tikrų tikslų siekiantis lytinių santykių rodymas. Man kaip tik ši nuostata ir kelia abejonių, nes tai – labai subjektyvus suvokimas. Vienas gali išvelgti filme turinį, o kitas matyti tiesiog lytinių organų rodyimą. Tarkime, „Tinto Brass“ filmai. Lietuvoje jo filmas buvo rodytas kino teatre, o Prancūzijoje – neleistas rodyti. Taip yra su daugeliu jo kūrinių. Jie atvirai erotiniai (pornografiniai), tačiau kai kurie išvelgia prasmę, turinį. Klausimas – kas teisus? Aišku, kad jie – ne vaikams.“Nemanykime, kad vaikai to nesužinosPašnekovas pabrėžė, kad pornografiją visuomenės informavimo priemonėse reikia vertinti vienareikšmiškai – neigiamai: „Ji yra panaši į narkotikų poveikį. Pornografija gali ilgainiui skatinti asmenis atitinkamai elgtis pagal tai, ką jie mato pornografiniuose siužetuose. Moksliniai tyrimais nustatyta, kad pornografija traukia ir veikia mąstyseną. Ji veikia suaugusiuosius, o paauglius – tuo labiau. Juk jų mąstymas dar tik formuojasi. Kartu formuojasi vertybės ir suvokimas, kas yra tinkamas elgesys ir kas – ne. Paaugliui yra pavojinga matyti, kaip suaugusieji vartoj alkoholi, rūko cigaretes. Lygiai taip pat ir pornografijos suvokimas gali būti iškreiptas, jeigu tėvai namuose ją žiūrės. Ir nereikia manyti, kad vaikai niekuomet nepamatys, jog tėvai ją žiūri.“Paklaustas, kaip patartų kovoti su tokia netinkamo turinio medžiaga, L.Slušnys pabrėžė, kad tai yra sunkokas klausimas: „Turint galvoje, kokia tai yra milžiniška industrija, kartais atrodo, jog kariauti su ja – tai kovoti su vėjo malūnais. Vieni gamina, kiti gauda ir naikina, bet padėtis nesikeičia. O kur dar internetas šiais laikais... Aiškiai apibrėžčiau, ką galima rodyti viešoje erdvėje, o ko negalima. Televizijai, net ir koduotais kanalais, manau, turėtų būti draudžiama transliuoti pornografiją. Jau seniai sakiau, kad kokių trijų-penkių asmenų grupė turėtų vertinti vienkokių ar kitokių filmų kokybę. Tarkime, sukurti 100 balų vertinimo skalę, kurioje 50 balų ir mažiau surinkę kūriniai (įskaitant smurto scenas) turėtų būti neleidžiami transliuoti. Be to, patys tėvai turėtų prisiimti atsakomybę už tai, ką vaikai žiūri. Vadinasi, reikia nuolatos aiškinti, ką reiškia pornografijos žiūrėjimas. Mes negalime tikėti, kad vaikai to nematys. Bet galime tikėtis, kad jie suvoks tokių siužetų beprasmybę ir pavojų.“Tendencijos blogėjaDr. Vida Gudžinskienė, Mykolo Romerio universiteto Socialinės politikos fakulteto Socialinio darbo katedros profesorė, pirmiausia pasidžiaugė, kad „Atgimimas“ kelia tokius klausimus. Ji pabrėžė, kad tai – tikrai aktuali tema ir problema. Kaip mokslininkė ir kaip mama ji teigia matanti tik blogėjančias tendencijas: „Deja, smurtas yra rodomas net naujuose Lietuvos serialuose. Žmonių sąmonėje tai tampa norma. Jei išsilavinę žmonės, aktoriai ir režisieriai, mano, kad tokias scenas tikslinga rodyti, net nežinau, kur mes einame. Kaip išeitį matau ir šiuo metu taikau pokalbių su vaikais metodą. Ilgai aptarinėjame tokius dalykus, kad taip elgtis netinkama, kad tai – asmeniškai,privatu, kad taip rodoma nepagarba partneriui (vienam sūnui – jau 20 metų, kitam – devyneri su puse).“Profesorė kelia klausimą: kokias vertybes televizijos kanalai formuoja mūsų vaikams ir anūkams? Kiek jie parodo gražių, sutariančių šeimų? Ar jų nėra? O gal vis dėlto yra? Net tada, kai vieną kartą parodė Juršėnų šeimą, žurnalistė nekorektiškai paklausė: „O gerbiamasis Juršėnai, ar jums neatsibosta 30 metų su ta pačia?“ Ką čia gali komentuoti.“Pornografija – tai smurtasV.Gudžinskienės manymu, klausimai apie pornografiją ir atsakymai į juos – įvairialypis aspektas:

„Pirmiausia, tai kažkam ekonomiškai naudinga. O jei naudinga ir tas asmuo turi galią, tai kitų žmonių nuomonė juk nieko nebereiškia. Ir mano – taip pat. Jei tikėčiau, kad galiu kažką pakeisti, tikrai atsakyčiau į visus klausimus. Bet netikiu, nes, jei jau diskutuotume, čia būtų tikrai ilga diskusija. Ir ta diskusija apimtų daugybę aspektų. Noriu pasakyti tik viena – atsidūrusi akistatoje su mirtimi, noriu daryti tai, kuo nuoširdžiai tikiu. Ir diskutuoti galiu tik su tais, kurie girdi, kurie gali išsakyti argumentus. O kam įdomūs argumentai atsakant į šiuos klausimus? Kas į juos atsižvelgs? Kas yra tas adresatas? Atsiprašau, bet nesu optimistė šiuo klausimu. Lygiai taip pat manau, kad nėra padoru rodyti šokių projektus ir dar juos komentuoti turint galvoje „seksualųjį“ tikslą – pritraukti kuo daugiau žiūrovų. Apskritai, pritarčiau nuomonei, kad pornografija – tai smurtas, bet nematau realių galimybių, kaip ją sustabdyti.“ Jaudulys – iš informacijos stokos Pakalbintas Viktoras Šapurovas, gydytojas psichoterapeutas-seksologas, pabrėžė, kad pornografijos ir erotikos apibrėžimus labai tiksliai nustatė Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisija ir jis nenorėtų konfrontuoti su įstatymais – visi turi jų laikytis. Tačiau jis mano, kad pornografija neturėtų būti draudžiama. „Pornografija privalo turėti savo vietą ir rinką visuomenės informavimo priemonėse. Manau, ji gali būti rodoma tik tuo laiku, kai vaikams yra neprieinama. Tai – grynas geismo žadinimas. Viena iš pornografijos funkcijų – teikti šviečiamąją seksologinę informaciją, pajavairinti seksualinį gyvenimą. Tuo tarpu erotikos paskirtis būtų sužadinti jausmus. Čia nėra atvirų ir ciniškų vaizdų.“ V. Šapurovo žodžiais, nemažai paauglių ieško erotinių ir pornografinių vaizdų internete, ir tai juos jaudina. Šie vaizdai yra visiems prieinami: „Bet paauglystė – ne tas laikas, kai reikia pradėti lytinį gyvenimą. Dėl to matau vienintelį kelią – kokybišką lytinį švietimą. Viena svarbiausių lytinio švietimo užduočių būtų susieti fizinę seksualinę meilę su tikrąja meile. Bet kol nėra jausmo, tol seksas nesuteikia jokio malonumo ir pasitenkinimo. Bet, kai tėvai nieko nesako, tyli, kai nemoka atsakyti į klausimus, tai tampa didžiausia paslaptimi. Tuomet iš informacijos stokos kyla keistas susidomėjimas ir jaudulys. Bet kokybiško lytinio švietimo Lietuvoje neįmanoma įgyvendinti, nes tėvų nuomonės labai skiriasi. Tikinčiuosius lytinio švietimo tematika labai įžeidžia. Religinę žmonės siekia paauglius sudrausminti, kad jie neskubėtų. Ir tai yra normalu, nes viena iš tikėjimo funkcijų – moralinis poveikis. Tai yra gerai, nes sulaiko nuo perdėto domėjimosi seksu.“ Atsakymą vaikai turi gauti iš karto. Paprašytas paaiškinti, kuo būtų paveikus lytinis ugdymas, seksologas pabrėžė, kad tuomet vaikai, gavę atsakymą iš anksto, o ne po pusmečio ar metų, tapę paaugliais, būtų palyginti ramūs ir neieškotų seksualinio partnerio. Bet, jo žodžiais, Lietuva neranda kelio, kaip šviesti paauglius – tokio kelio, kuris būtų priimtinas visiems ir padėtų išvengti blogio: „Juk iš tiesų nemažai mūsų paauglių pradeda lytinį gyvenimą labai anksti – 14-15 metų. Ir, nors mūsų visuomenė tam priešinasi, padėtis yra tokia, kokia yra. Be to, didelę įtaką daro pačių suaugusiųjų gyvenimas – jie gyvena kaip nori, o vaikai viską mato. Dėl to ir turime tokią rezultatą.“ Kokias esmines klaidas daro įvairių visuomenės sluoksnių tėvai? V. Šapurovas mano, kad išsilavinę tėvai daug liberaliau žiūri į seksualinius dalykus. Jie suranda savo vaikams tinkamos literatūros, su jais pasikalba, pabendrauja, padiskutuoja. Jų vaikai elgiasi sąmoningiau ir niekur neskuba. O užsiėmę žmonės, ypač verslininkai, tam skiria mažai dėmesio – dėl to jų vaikai dažnai kenčia. Didžiausia žemesnio išsilavinimo žmonių klaida ta, kad jie mano, jog mokykla jų vaikus išauklės ir pamokys. Be to, jie neturi laiko – ir vaikai ieškosi atsakymų patys. Deja, dažnai nesėkmingai. Dėl situacijos, kai skaitmeninė televizija kartu su kultūros kanalu įteikia vartotojui „erotinės pornografijos“ produkciją, „Atgimimas“ oficialiai kreipėsi į žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybą, kuri prižiūri, kaip Lietuvoje įgyvendinamos Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos, draudžiančios pornografijos platinimą, propagavimą ar reklamavimą. Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymas 2 straipsnis 42. Pornografinio pobūdžio informacija – informacija, kai atvirai ir detalai rodomas tikras ar suvaizduotas lytinis aktas, lytiniai organai, tuštinimasis, masturbacija arba lytiniai iškrypimai (pedofilija, sadizmas, mazochizmas, zoofilija, nekrofilija ir kt.), ir tai yra pagrindinis tokios informacijos tikslas. Krikščionybė apie pornografiją Katalikų Bažnyčios Katekizmas 2354. Pornografija yra tyčinis tikrai ar apsimestinas lytinis veiksmas atliekančių asmenų intymios būsenos atskleidimas, siekiant tai demonstruoti kitiems asmenims. Ji nusižengia skautumui, nes iškreipia santuokinio akto – intymaus sutuoktinių atsidavimo vienas kitam – natūralumą. Ji labai pažemina ja užsiimančius ar besidominčius žmones (aktorius, verslininkus, žiūrovus), nes jie vieni kitiems tampa primityvaus mėgavimosi ir neleistino pasipelnymo objektu. Ir vienus, ir kitus pornografija panardina dirbtinio pasaulio iliuzijose ir yra sunkus nusikaltimas. Valdžia privalo uždrausti pornografijos gaminimą ir platinimą. Autoriai: Info.Norim.lt Redakcijos priedas: siūlome pastudijuoti pasaulio žemėlapi (žemiau) kuriame aiškiai parodyta kur pornografija yra legali, kur pornografijai yra taikomi apribojimai, o kur šis reiškinys yra draudžiamas (bandomas drausti). Na, o išstudijavus pagalvokime ar tose šalyse kur pornografija yra legali - ar tose šalyse nėra vaikų? Ar todėl, kad vaikams laisvai prieinamas nuogas kūnas, išauga daugiau maniakų, pedofilų ar kitų seksualinių iškrypėlių? Ar jūs manote, kad musulmoniškoje šalyse, kur šis reiškinys yra griežtai draudžiamas - nėra porno industrijos?